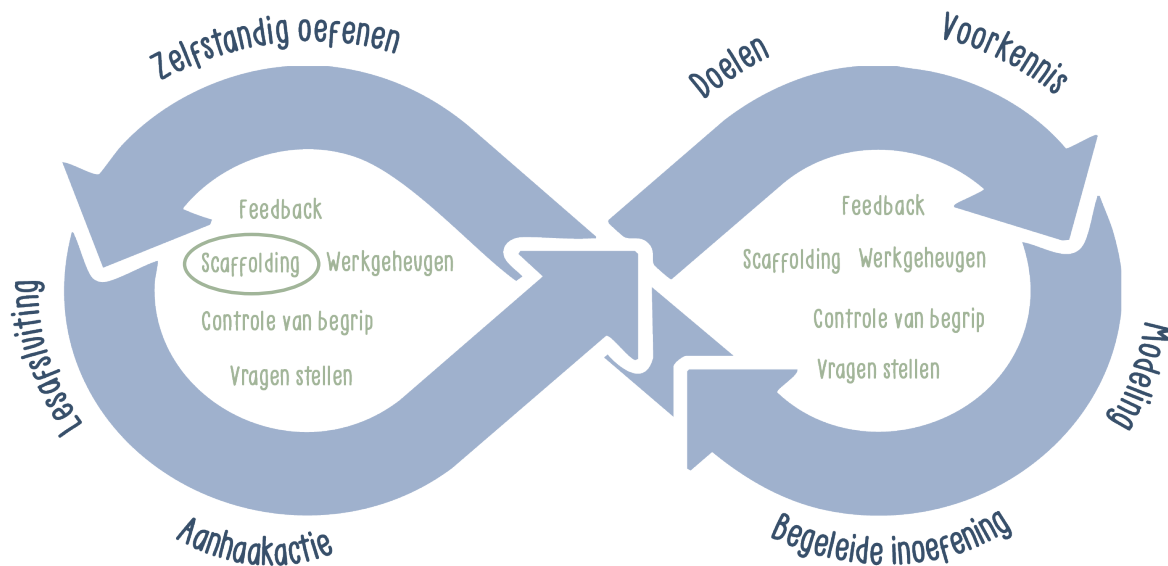

8. SCAFFOLDING

MEER (VOOR)KENNIS

Scaffolding is een belangrijk didactisch principe dat leerkrachten kunnen gebruiken om leerlingen te helpen bij het leren van nieuwe concepten en vaardigheden. Het is een manier om leerlingen tijdelijke ondersteuning te bieden die ze nodig hebben om een taak te voltooien die ze anders niet zouden kunnen. Deze ondersteuning wordt geleidelijk afgebouwd naarmate de leerling competent wordt, net zoals een steiger wordt verwijderd zodra een gebouw klaar is.

WAAROM IS SCAFFOLDING ZO BELANGRIJK?

Zone van naaste ontwikkeling: Scaffolding sluit aan bij Vygotsky's concept van de "zone van naaste ontwikkeling". Dit is het gebied tussen wat een leerling zelfstandig kan doen en wat hij/zij kan doen met hulp van een meer bekwame ander. Door scaffolding te bieden, help je leerlingen om te leren en hun potentieel te bereiken.

Motivatie en zelfvertrouwen: Scaffolding vergroot de motivatie en het zelfvertrouwen van leerlingen. Door de juiste ondersteuning te bieden, voelen leerlingen zich succesvol en competent. Dit stimuleert hen om nieuwe uitdagingen aan te gaan.

Actieve betrokkenheid: Scaffolding bevordert actieve betrokkenheid bij het leerproces. Leerlingen worden aangemoedigd om na te denken, vragen te stellen en zelf oplossingen te vinden.

HOE PAS JE SCAFFOLDING TOE IN DE KLAS?

Er zijn verschillende manieren om scaffolding toe te passen in de klas:

1. MODELLEREN

Laat leerlingen zien hoe ze een taak moeten uitvoeren.

Voorbeeld:

Schrijven: De leerkracht schrijft een kort verhaaltje op het bord en laat daarbij zien hoe hij/zij nadenkt over de personages, de gebeurtenissen en de volgorde. Hij/zij benoemt hardop de keuzes die gemaakt worden ("Ik begin met een inleiding, daarna beschrijf ik wat er gebeurt...") en laat zien hoe je een tekst controleert en verbetert.

Rekenen: De leerkracht demonstreert hoe je een staartdeling maakt, stap voor stap. Hij/zij legt elke stap duidelijk uit en laat zien hoe je de getallen onder elkaar zet, hoe je deelt en hoe je de rest opschrijft.

2. HARDOP DENKEN

Deel je denkproces met leerlingen terwijl je een probleem oplost.

Voorbeeld:

Lezen: De leerkracht leest een stukje tekst voor en denkt hardop na over de betekenis. "Hmm, wat zou dit woord betekenen? Ik kijk even in de context... Ah, nu snap ik het!".

Probleemoplossen: De leerkracht krijgt een raadsel voorgelegd en laat de leerlingen meekijken in zijn/haar denkproces. "Wat weten we al? Wat moeten we nog uitzoeken? Welke strategie kan ik gebruiken?".

3. VRAGEN STELLEN

Stel vragen die leerlingen helpen om na te denken en hun begrip te verdiepen.

Voorbeeld:

Begrijpend lezen: Na het lezen van een tekst stelt de leerkracht vragen die de leerlingen stimuleren om dieper na te denken over de inhoud. "Wat was de belangrijkste boodschap van de tekst? Kun je een voorbeeld geven? Hoe zou jij je voelen in deze situatie?".

Wetenschap en techniek: Tijdens een proefje stelt de leerkracht vragen die de leerlingen aanzetten tot onderzoekend leren. "Wat denk je dat er gaat gebeuren? Waarom denk je dat? Wat zie je nu? Hoe kun je dat verklaren?".

4. VISUELE HULPMIDDELEN

Gebruik afbeeldingen, diagrammen en andere visuele hulpmiddelen om de leerstof te verduidelijken.

Voorbeeld:

Geschiedenis: De leerkracht gebruikt een tijdlijn om de leerlingen te helpen de chronologische volgorde van historische gebeurtenissen te begrijpen.

Aardrijkskunde: De leerkracht gebruikt een kaart om de leerlingen te laten zien waar verschillende landen en steden liggen.

5. GROEPSWERK

Laat leerlingen samenwerken en elkaar ondersteunen.

Voorbeeld:

Taal: De leerkracht laat de leerlingen in groepjes een toneelstukje schrijven en oefenen. De leerlingen helpen elkaar met het bedenken van ideeën, het schrijven van de dialogen en het oefenen van de rollen.

Creatieve vakken: De leerkracht laat de leerlingen in groepjes een maquette bouwen van een kasteel. De leerlingen verdelen de taken, helpen elkaar met het verzamelen van materialen en het bouwen van de onderdelen.

6. DIFFERENTIATIE

Bied verschillende niveaus van ondersteuning aan, afhankelijk van de behoeften van de leerlingen.

Voorbeeld:

Spelling: De leerkracht biedt leerlingen verschillende spellingoefeningen aan, op verschillende niveaus. Sommige leerlingen oefenen met makkelijke woorden, andere leerlingen met moeilijkere woorden.

Rekenen: De leerkracht geeft leerlingen extra instructie en oefenmateriaal als ze moeite hebben met een bepaald rekenonderdeel. Hij/zij biedt ook uitdagendere opdrachten aan voor leerlingen die de stof al goed beheersen.

SAMEN MET JE LEERLINGEN LEREN

Samen leren met je leerlingen is een waardevolle aanpak die zowel de leerlingen als jou als leerkracht ten goede komt. Het bevordert een actieve, betrokken en ondersteunende leeromgeving waarin iedereen kan groeien en bloeien. Juist daarom is het belangrijk dat in begrijpelijke taal voor de leerlingen verteld kan worden welk element van krachtige instructie centraal staat. Onderstaande tekst is voor de leerlingen en is gekoppeld aan de afbeelding op de achterkant van de kaart.

Je leerkracht is jouw persoonlijke klimcoach!

Soms lijken nieuwe dingen in de klas net een hoge berg die je moet beklimmen. Maar geen zorgen, je leerkracht is er om je te helpen! Hij of zij bouwt een speciale steiger (in het Engels: scaffolding), om jou naar de top te begeleiden.

WAT IS SCAFFOLDING EIGENLIJK?

- Het is alsof je leerkracht kleine stapjes voor je maakt, zodat je niet bang hoeft te zijn om te vallen.
 - Je krijgt precies genoeg hulp om zelf verder te kunnen klimmen.
 - Als je eenmaal hoger bent, haalt de leerkracht een paar stenen van de steiger weg, zodat je zelfstandig verder kunt.
 - Uiteindelijk bereik jij de top helemaal zelf, en dat voelt geweldig!
-

WAAROM IS SCAFFOLDING ZO FIJN?

- Je voelt je veilig en gesteund tijdens het leren.
- Je krijgt zelfvertrouwen omdat je steeds meer zelf kunt.
- Je leert nieuwe dingen zonder dat het te moeilijk wordt.
- Het is alsof je leerkracht je een geheime route naar de top wijst!

HOE KUN JE SCAFFOLDING GEBRUIKEN?

1. **Luister goed:** Let goed op de uitleg en voorbeelden van je leerkracht.
2. **Stel vragen:** Als je iets niet snapt, vraag dan gerust om hulp.
3. **Probeer het zelf:** Als je denkt dat je het kunt, probeer het dan zelf uit.
4. **Vier je successen:** Wees trots op wat je hebt bereikt, al zijn het kleine stapjes!

Onthoud: Met jouw leerkracht als klimcoach en scaffolding als steiger, kun jij elke berg beklimmen!

MEER LEZEN?

“Scaffolding: praktische inzichten en voorbeelden” - Vernieuwonderwijs.nl: Dit artikel geeft een overzicht van scaffolding en praktische tips voor toepassing in de klas.

“Met scaffolding bied je de juiste hulp op het juiste moment” - Leraar24.nl: Dit artikel legt uit hoe je scaffolding kunt gebruiken om leerlingen te helpen bij het leren.

“Scaffolding” - SLO: Dit document biedt een uitgebreide beschrijving van scaffolding en hoe het kan worden toegepast in verschillende leeromgevingen.

“Why Don’t Students Like School?” door Daniel T. Willingham: Dit boek legt uit hoe scaffolding aansluit bij de werking van het geheugen en hoe het kan bijdragen aan effectief leren.

